

Læreplan i kurvmakerfaget

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 10. februar 2021 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2021

Om faget

Fagets relevans og sentrale verdier

Kurvmakerfaget handler om å flette ulike kurver, enkle møbler og annet flettverk for hånd. Gjennom praktisk arbeid med forskjellige fletteteknikker utvikler lærlingene kunnskap og forståelse av sammenhengen mellom kvalitet, form og funksjon. Faget skal sette framtidige yrkesutøvere i stand til å lage og reparere håndlagde kurvprodukter til et bredt spekter av kunder.

Alle fag skal bidra til å realisere verdigrunnet for opplæringen. Lærlingene utvikler kritisk tenkning gjennom å arbeide med praktiske oppgaver der valg og utførelse har betydning for prosessen og resultatet. Kurvmakerfaget skal bidra til utvikling av produkter med utgangspunkt i tradisjonelle fletteteknikker, bærekraft, kvalitet, kultur og historie. Faget viderefører tradisjonell håndverkskunnskap og tar vare på ressurser for fremtiden. Faget skal bidra til å skape respekt for og forståelse av kultur- og naturarv, og på dette grunnlaget kan nye løsninger utvikles. Videre skal faget gi lærlingene kunnskap om arbeidsgivers og arbeidstakers plikter og rettigheter og om betydningen av trepartssamarbeidet, der arbeidsgiveren, arbeidstakeren og myndighetene jobber sammen for å utvikle faget og et bedre arbeidsliv.

Kjerneelementer

Form, funksjon og produktutvikling

Kjerneelementet form, funksjon og produktutvikling handler om å flette en gjenstand for hånd ved hjelp av tradisjonelle og nye håndverksteknikker. Videre handler det om å skape et flettverk fra idé eller bestilling til ferdig produkt. Det innebærer å forstå sammenhengen mellom valg av materialer, teknikker, form og funksjon og hvordan dette påvirker resultatet.

Håndverk og materialkunnskap

Kjerneelementet håndverk og materialkunnskap handler om valg av materialer og utstyr med tanke på kvalitet og holdbarhet. Det innebærer å velge og bruke ulike fletteteknikker og materialer for å utvikle en idé til ferdig produkt og håndlag i forming av flettegjenstander. Videre handler det om materialenes høstetidspunkt, høstemetode og bearbeiding av disse. Kjerneelementet handler også om å arbeide i tråd med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet.

Kultur og tradisjon

Kjerneelementet kultur og tradisjon handler om kurvmakerfagets historie med kurvproduksjon som håndverk og verkstedfag. Det innebærer å ivareta og videreføre tradisjonelle håndverksteknikker og materialkunnskap og bruke det som grunnlag og inspirasjon for å reprodusere og utvikle nye kurvmakerprodukter.

Tverrfaglige temaer

Bærekraftig utvikling

I kurvmakerfaget handler det tverrfaglige temaet bærekraftig utvikling om å reflektere kritisk over ressursbruk og kvalitet i produksjonen. Det innebærer å vurdere hvordan valg av materialer med ulike verdikjeder påvirker produksjonen, lokalsamfunnet og sluttproduktet. Det innebærer å utarbeide gode rutiner og praksiser rundt håndtering av avfall fra nedbrytbare materialer og hvordan ulike valg kan påvirke miljøet. Videre handler det om hvordan materialene kan høstes og bearbeides på en miljøvennlig måte, og hvordan dette påvirker produktenes kvalitet og holdbarhet. Videre handler det om at faget er en del av arbeidet med å sikre verdens natur- og kulturarv, og fremme regionale og lokale kulturer og produkter.

Grunnleggende ferdigheter

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i kurvmakerfaget innebærer å uttrykke egne meninger, lytte til og gi respons i spontan og forberedt samtale med kunder, fagfolk og samarbeidspartnere. Det innebærer å bruke fagspråk i drøfting og refleksjon over faglige emner, å bygge opp argumentasjon og å tilpasse muntlig tekst til mottaker og formål. Lærlingene utvikler muntlige ferdigheter når de drøfter, reflekterer og presenterer produkter og metoder alene og i fellesskap.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i kurvmakerfaget innebærer å bruke fagspråk til å utforme tekster tilpasset mottaker og formål. Det innebærer å lage arbeidsbeskrivelser, presentere og dokumentere arbeidsprosesser gjennom tekst og visualiseringer.

Å kunne lese

Å kunne lese i kurvmakerfaget innebærer å finne og vurdere informasjon i faglitteratur, ulike tekster, arbeidsbeskrivelser, tegninger, bilder og illustrasjoner. Det innebærer også å sammenligne, tolke informasjon og trekke

faglige slutninger ut fra kjent og ukjent fagstoff. Det innebærer også å bruke kilder på en kritisk måte som lar seg etterprøve.

Å kunne regne

Å kunne regne i kurvmakerfaget innebærer å hente ut, beskrive og tolke informasjon fra et tallmateriale. Det innebærer også å beregne vekt, mengde, antall og størrelse og å analysere konstruksjon og proporsjon på ulike flettverksprodukter. Videre handler det om å gjøre økonomiske beregninger i forbindelse med tidsbruk og pristilbud. Det innebærer å bruke og bearbeide informasjonen for å forstå og vise sammenhenger og å sammenligne og presentere resultater på ulike måter.

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i kurvmakerfaget innebærer å bruke digitale ressurser til å innhente informasjon og å kommunisere, presentere og markedsføre eget arbeid. Digitale ferdigheter vil videre si å vurdere, bearbeide og sammenstille informasjon, være kildekritisk og vise til kilder. Det handler også om å utvikle etisk bevissthet og vise digital dømmekraft ved å følge regler og normer.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål og vurdering kurvmakerfaget

Kompetansemål

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere eget arbeid fra idé til ferdig produkt
- velge og bruke ulike teknikker og materialer til å framstille ulike kurver og andre flettede gjenstander ut fra tegning og modell
- reparere, restaurere, gjenskape og produsere kurver og flettverk
- anskaffe, sanke inn, bearbeide og oppbevare flettematerialer på en bærekraftig måte
- utforske og bruke kurvdesign, kulturuttrykk, stilhistorie og lokale tradisjoner som inspirasjon til egen produktutvikling
- velge, bearbeide og bruke materialer, verktøy og utstyr tilpasset arbeidsoppgavene og gjøre rede for ressursutnyttelse, holdbarhet og kvalitet
- vurdere og velge materialer og teknikker ut fra bestillinger, økonomiske rammer, frister og ressursforvaltning
- veilede og gi råd til kunder om vedlikehold av kurvmakerprodukter

- vurdere proporsjoner og materialtykkelse med hensyn til flettverkets form, funksjon og estetikk
- bløtlegge og klargjøre ulike flettematerialer til et planlagt produkt og gjøre rede for hvordan ulike valg påvirker sluttresultat
- utføre overflatebehandling på flettede produkter ut fra ønsket form og funksjon og gjøre rede for hvordan valg av overflatebehandling påvirker holdbarhet, kvalitet og miljø
- produsere ulike typer seteflett og enkle møbler der flettverk inngår
- presentere og dokumentere eget arbeid med og uten digitale verktøy
- finne og vurdere informasjon for å analysere faglige spørsmål og problemstillinger og bruke kildene på en måte som lar seg etterprøve
- planlegge og beregne materialbruk og tidsforbruk og kalkulere pris på en bestilling
- anvende og vedlikeholde håndverktøy, utstyr og maskiner i henhold til gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet
- bruke hensiktsmessige arbeidsstillinger og gjøre rede for hvordan man kan bidra til gode arbeidsrutiner i en produksjon
- arbeide etter regelverk og avtaler som regulerer arbeidsforholdet, og gjøre rede for arbeidsgiverens og arbeidstakerens plikter og rettigheter

Underveisvurdering

Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring og til å utvikle kompetanse. Lærlingene viser og utvikler kompetanse i kurvmakerfaget når de bruker kunnskaper, ferdigheter og kritisk tenkning til å løse arbeidsoppgaver i faget.

Instruktøren skal legge til rette for lærlingmedvirkning og stimulere til lærelyst gjennom varierte arbeidsoppgaver. Instruktøren og lærlingene skal være i dialog om lærlingenes utvikling i kurvmakerfaget. Lærlingene skal få mulighet til å uttrykke hva de opplever at de mestrer, og reflektere over egen faglig utvikling. Instruktøren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at lærlingene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i faget.

Vurderingsordning

Sluttvurdering

Før svenneprøven må alle ha bestått en skriftlig eksamen laget ut fra læreplanen i faget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt. Eksamen skal ikke ha forberedelsesdel.

Opplæringen i kurvmakerfaget skal avsluttes med en svenneprøve. Alle skal opp til svenneprøven, som skal gjennomføres innenfor en tidsramme på ti til tolv virkedager.